

Sygn. akt VIII C 1466/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko A. G.

o zapłatę 1.544 zł

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej A. G. kwotę 1.217 zł (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 1466/16

UZASADNIENIE

W dniu 29 lutego 2016 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej A. G. powództwo o zasądzenie kwoty 1.544 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 28 września 2015 roku do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniósł, że w dniu 30 września 2011 roku pozwana zawarła za pośrednictwem strony internetowej powoda umowę pożyczki, na mocy której na rzecz pozwanej przelano kwotę 1.400 zł. Pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania i nie spłaciła ww. należności. **(pozew k. 7-8)**

W dniu 7 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, który następnie pozwana zaskarżyła sprzeciwem w całości. W sprzeciwie pozwana wniosła o oddalenie powództwa, kwestionując m.in. udowodnienie, jak i istnienie roszczenia powoda, zarówno co do zasady, jak i wysokości. **(nakaz zapłaty k. 30, sprzeciw k. 32-35)**

Zarządzeniem z dnia 3 czerwca 2016 roku Przewodniczący zwrócił pismo procesowe pełnomocnika powoda z dnia 27 maja 2016 roku (odpowiedź na sprzeciw), na podstawie art. 132 § 1 k.p.c. **(zarządzenie k. 46)**

Na rozprawie w dniu 9 grudnia 2016 roku pełnomocnicy stron nie stawili się, zostali prawidłowo zawiadomieni o terminie rozprawy. **(protokół rozprawy k. 52, zapis przebiegu rozprawy płyta CD k. 53, potwierdzenia odbioru k. 50-51)**

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i jako nieudowodnione nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód twierdził, że jego roszczenie znajduje swoje źródło w umowie pożyczki gotówkowej zawartej przez pozwaną z powodem. Strona powodowa nie załączyła jednak do akt sprawy żadnych dokumentów, z których wynikałaby kwota dochodzona pozwem. W kategoriach takich dokumentów nie można przy tym postrzegać załączonych przez powoda: ramowej umowy pożyczki (k. 10-14), umowy pożyczki nr R. wraz z załącznikami (k. 15-20), zostały one bowiem załączone do akt sprawy wyłącznie w postaci kserokopii, które nie zostały poświadczone za zgodność z oryginałem. Zgodnie zaś z utrwalonym poglądem judykatury (por. m.in. wyrok SN z dnia 10 lipca 2009 r., II CSK 71/09, LEX Nr 584201; wyrok SN z dnia 29 kwietnia 2009 r., II CSK 557/08, LEX Nr 584200; wyrok SN z dnia 16 czerwca 2000 r., IV CKN 59/00, LEX Nr 533122; postanowienie SN z dnia 27 lutego 1997 r., III CKU 7/97, LEX Nr 50764; uchwała SN z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 37/97, OSNC 1994/11/206), moc dowodowa kserokopii uwarunkowana jest od uprzedniego poświadczenia zgodności kserokopii z oryginałem. Uzasadniając powyższe stanowisko Sąd Najwyższy przypomniał, że Kodeks postępowania cywilnego nie zna pojęcia kserokopii, natomiast jako pojęciem przeciwstawnym pojęciu oryginału posługuje się pojęciem odpisu. Skoro jednak tak odpis, jak kserokopia, stanowią odwzorowanie oryginału tyle tylko, że pierwszy metodą tradycyjną, a druga metodą nowoczesną, to istnieje podstawa do objęcia pojęciem odpisu także kserokopii. Dla uznania kserokopii za dokument, świadczący o istnieniu oryginału o odwzorowanej w niej treści, niezbędne jest jednak oświadczenie o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem będzie umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem poświadczenie zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument świadczący o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej. Bez wspomnianego poświadczenia kserokopia nie może być uznana za dokument. Zaznaczenia wymaga przy tym, że jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 lutego 2007 r. (II CSK 401/06, Lex Nr 453727), jeżeli pismo nie może być uznane za dokument, nie może być ono też podstawą do prowadzenia dowodu w trybie art. 308 k.p.c. Odmiennie ujęcie tego zagadnienia prowadziłyby do obejścia przepisów o dowodzie z dokumentu. Poza tym wymienione w art. 308 k.p.c. środki dowodowe ustawodawca zaliczył do "przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki". Oznacza to, że środki te, w tym także fotokopie, mają przedstawiać rzeczywistość poprzez zawarte w nich obrazy lub dźwięki, a nie przez opisy wyrażane pismem. W tym miejscu przypomnienia wymaga, że w treści sprzeciwu pozwana wniosła o załączenie przez powoda złożonych kserokopii w formie oryginałów dokumentów (art. 129 § 1 k.p.c.). Jak wyjaśnił zaś Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 stycznia 2010 r. (III CSK 119/09, Lex Nr 852564), obowiązek złożenia w sądzie oryginału dokumentu powstaje automatycznie z chwilą zgłoszenia przez stronę przeciwną takiego żądania, a więc bez potrzeby wydawania przez sąd jakichkolwiek rozstrzygnięć w tym przedmiocie. Różni się więc on od obowiązku przedstawienia dokumentu na żądanie sądu w trybie art. 248 k.p.c. Pomimo jasno sprecyzowanego żądania powód, od początku postępowania reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, uchybił jednak powyższej powinności, nie przedłożył również złożonych kserokopii w formie poświadczonej za zgodność z oryginałem, co w konsekwencji prowadzi do wniosku, że wymienione na początku rozważań kserokopie, nie mają żadnej mocy dowodowej. Należy przy tym zaznaczyć, że pozwana kontestowała żądanie pozwu już w sprzeciwie, zasadną jest zatem konkluzja, że roszczenie dochodzone przedmiotowym powództwem nie zostało udowodnione.

Skoro pozwana konsekwentnie kwestionowała zasadność dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia, to powód powinien przedstawić dowód istnienia wierzytelności w dochodzonej wysokości – dowód, że pozwaną obciąża określone zadłużenie z tytułu zawartej umowy pożyczki. Powód nie udowodnił powyższego twierdzenia a to, zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., na nim ciążył obowiązek udowodnienia powyższego stanu rzeczy, jako że z faktu tego wywodził skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaś stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia

lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). W przedmiotowej sprawie to właśnie powód winien udowodnić, że pozwaną obciąża nieuregulowane zadłużenie wynikające z zawartej z powodem umowy pożyczki (to nie na pozwanej spoczywał ciężar udowodnienia tego, że takiego zadłużenia nie ma). Powód nie udowodnił istnienia wierzytelności, zatem brak jest podstaw do przyjęcia, że pozwana jest dłużnikiem powoda. Podkreślić przy tym należy, że powód nie załączył do pozwu żadnego dowodu potwierdzającego zasadność roszczenia, tak co do zasady jak i wysokości, czy wreszcie nie stawiając się na terminie rozprawy, pozbawił się możliwości wykazania prawdziwości swoich twierdzeń.

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwana ma obowiązek zapłaty na jego rzecz, kwoty dochodzonej pozwem.

W kontekście dotychczasowych rozważań wyłącznie na marginesie podniesienia wymaga, że nawet, gdyby załączone przez powoda: ramowa umowa pożyczki czy umowa pożyczki nr R. wraz z załącznikami miały walor dokumentów (a więc zostałyby uwierzytelnione w sposób przewidziany przepisami prawa), a w konsekwencji mogłyby stanowić dowód w rozpoznawanej sprawie, w oparciu o ich treść brak byłoby podstaw do przyjęcia, że dochodzone roszczenia zostało przez powoda udowodnione. Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty zaprzeczyła, iż otrzymała od powoda jakiegokolwiek środki pieniężne, tym samym zakwestionowała fakt zawarcia umowy pożyczki. Niewątpliwie zaś to powód, jako podmiot profesjonalnie trudniący się udzielaniem pożyczek, winien udowodnić wszelkie okoliczności związane z realizacją przedmiotowej umowy, w szczególności wykazać, że w ogóle zaszły okoliczności faktyczne skutkujące ustaleniem, że pozwana nie wywiązała się z postanowień zawartej między stronami umowy.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. regulującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Pozwana wygrała proces w całości, a zatem należy jej się od strony powodowej zwrot kosztów procesu w pełnej wysokości. Na koszty procesu poniesione przez pozwaną złożyły się: koszty zastępstwa adwokackiego pozwanej w stawce minimalnej w wysokości 1.200 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1804), a ponadto 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Z powyższych względów orzeczono, jak w sentencji.